

Predikan

2 i påsktiden 2011, årg. 3

Psalmer: 148, 10, 665, 743, 359, 152

Pär-Magnus Möller

Jag läste för några dagar sedan en artikel om en ung kille i 20-årsåldern. Det var en from kille. Han hade mött Jesus och älskade honom. Han ville göra allt för Jesus. Hans målsättning var att allt mer orädd sprida evangeliet och allt mer hängivet gå ut i kampen för Guds rike. På frågan om hur hans liv skulle se ut om fem år svarade han att han skulle bli än mer brinnande och än mer hängiven – och kanske skulle han få en fru också.

Det är underbart med en sådan entusiasm. Och kanske lyckas han bevara den till om fem år – förhoppningsvis mycket längre – det får vi be för. Men samtidigt tänkte jag att jag också önskade honom en god själasörjare. Någon som kunde handleda honom också när den där entusiasmen, som ibland kommer mer från vår personlighet än den helige Ande, inte förmår brinna längre – när den egna oljan tagit slut.

Lärjungarna hade vandrat med Jesus och sett allt han hade gjort: under, tecken, helanden. Lärjungarna hade prövat på själva också och sett att de i Jesu namn kunde utföra Guds rikes gärningar. Det hade varit mycket spännande år som de hade varit med om – omtumlande år. Men så började de vandringen upp mot Jerusalem och plötsligt ändrades alla villkor. Jesus blev arresterad mitt i natten och lärjungarna hade flytt hals över huvud – en del hade gömt sig, andra hade förnekat att de kände Jesus. Bara en av de tolv vågade stå nere vid korset och vara med om stunden då mästaren, som de älskade och hade följt, avrättades mitt framför deras ögon. Några dagar tidigare hade lärjungarna trott annorlunda om sig själva - de såg sig då som trosstarka och framgångrika – ”om så alla andra lämnar dig, så skall vi inte göra det”, hade de i trosiver sagt.

Alla vi som vandrat några år tillsammans med Jesus kan nog känna igen oss i lärjungarnas frimodighet. Man har t ex. varit i ett uppbyggligt sammanhang, man känner sig tillfreds med livet och med Gud och man kan för stunden inte komma på något som skulle kunna ta denna frimodighet ifrån en. Nu, tänker man, nu skall jag för all framtid på nytt ta tag i mitt andliga liv och bli en levande och stark kristen. Nu är vägen rak framför mig, nu skall Jesus bli prioritet ett i mitt liv.”

Men så går plötsligt inte saker som man tänkt sig. Man vaknar på fel sida en morgon, slår tårna i tröskeln in på toaletten – och sedan rasar hela dagen – och alla mina bekymmer och all min självömkan dränker min kärlek till Jesus i glömska. Eller så möts jag av en annan människas illvilja – och jag märker att jag inte längre kan älska den människan, knappt be för honom eller henne. Så

göms Jesus undan i mitt liv medan jag ruvar på hämnd och återgäldning. Eller så poppar någon av mina favoritsynder upp – och än en gång sladdrar jag, bedrar jag, stjälar jag, förnedrar jag – eller vad jag nu gör för något, bara för att någon tid därefter vakna upp från syndens sötma och upptäcka min skam, min ilska över svagheten, rädslan för syndens konsekvenser - eller vad nu synden ger för verkan i mitt liv. Så gömmer jag mig likt Adam och Eva, för Gud i skammens mörka buskage.

Så lätt det är för den onde att leda oss bort från frimodigheten in i missmodet – en enda liten svaghet som uppenbaras i våra liv, sedan är hans verk klart.

Aposteln Tomas han vandrade fortfarande i mörker och misströstan. Hans värld var förvirrad; hade han satsat på fel kort, hade han blivit lurad, var de här åren med Jesus bortkastade och meningslösa år. Vad skulle det nu bli av honom... Så träffar han de andra lärjungarna och han förstår ingenting när de börjar tala om att de mött Jesus på nytt – att han hade besökt dem livs levande. Men varför skulle Jesus besöka dem? Dels var han ju död, de hade Tomas förstått, ingen överlever den sortens tortyr och korsfästning. Dessutom hade man stuckit ett svärd både genom lungorna och genom hjärtat. Nog var Jesus död alltid. Men om han nu ändå levde – varför återvände han till lärjungarna? De hade ju sviktigt honom allesammans. De var ju misslyckade och bortgjorda. Inte ens om han hade blivit levande igen borde han vilja besöka dem.

Vi kan nog lätt känna igen oss i tankarna. Om nu Gud vet hur lätt jag sviker honom, hur lätt jag går vilse och hur lätt min kärlek till honom egentligen väger när det verkligen gäller – då borde Jesus ha gett upp. Om jag hade varit Jesus och jag hade sett någon annan behandla relationen med mig på det sätt som jag gör med min relation med honom – då hade jag lämnat honom eller henne för längesedan. Ett svek kanske jag kan ta, möjligtvis två om jag tycker mycket om personen – men dessa hundratals svek jag presterar skulle jag aldrig kunna tolerera. Om jag hade varit Jesus hade jag sagt att han eller hon får komma tillbaka då han eller hon skärpt sig och verkligen lever så som hon eller han lovar.

Det är så lätt att vi glömmer hur stor Jesus kärlek är. Vi tänker så lätt att den är lik min kärlek, min kärlek som är besmittad av själviskhet och högmod och egenrättfärdighet. Vi kan i det här fallet inte anklaga Tomas för han hade ännu inte förstått händelserna på Golgata – förståelsens av det som sker där får vi ju först när vi ser Golgatas händelser i ljuset av uppståndelsen och vi genom dessa förstå vem Jesus är. Men även då vi mött den uppståndne och vandrat med honom en tid så glömmer vi att Jesus kärlek är självutgivande på ett sätt som min kärlek aldrig kan bli i den här världen. När Jesus dör på korset har han inga andra avsikter än att ge sitt liv för oss – hans avsikt är inte hämnd eller egen

upprättelse, hans avsikt är inte berömdhet eller beröm. Han ger sitt liv bara för att vi skall leva – bara därför – bara därför att han älskar oss över allting.

Så gick veckan och Tomas fick möta Jesus. Jesus hälsar dem med frid. Ibland har vi fått för oss att ordet frid är Kanaans tungomål för "Hejsan!" Men så är det inte. Frid – ordet shalom på hebreiska – är ett ord som rymmer allt som finns i Guds rike – ja till och med Guds rike i sig själv. Guds rike är ju ett fridsrike. I orden shalom ryms allt gott; Frid och fred, fruktbarhet, helande, helhet – ja helt enkelt Guds rike. Guds rike åt er alla.

Jag kan föreställa mig glädjen hos de andra lärjungarna och överrumplingens förvånade ansikte hos Tomas. Jesus hade förstått vad Tomas gick och kämpade med. I en hel vecka hade Tomas frågat och frågat de andra lärjungarna vad det egentligen var de hade varit med om. Vad betydde det – kunde de ha misstolkat – var det verkligen Jesus – var de säkra på att de inte hade blivit lurade? Jag antar att de andra lärjungarna svarat så gott de kunde – och tillsist avslutat med att säga: - Du får väl själv se när han kommer. - Ja, jag tror då inte förrän jag får sticka mina fingrar i hans sårade händer! hade han svarat.

Visst befinner vi oss ofta där Tomas befann sig – vi vågar inte tro. Jesu löften låter ju onekligen för bra för att vara sanna. Bland dem som gärna vill tro men inte vågar hör man ofta att de vill ha bevis innan de kan tro. På Jesu tid ville man också ha tecken som skulle bevisa att Jesus var den han var. Men det underliga är att varken bevisen eller tecknen egentligen hjälper. Jag tänker ofta på Israels folks ökenvandring. Under fyrtio år gav Gud dem eld- och molnpelare som ledde folket, varje dag fick de mat att äta och vatten att dricka – ändå trodde de inte. Jesus vet detta och därför sade han till sin samtid att de inte skulle få något annat tecken än Jonatecknet. Jona, som var tre dagar i valfiskens buk för att sedan komma tillbaka till livet. Tecken och under väcker sällan tro – tron är något annat – ett mysterium som skänks oss in i livet utan att vi kan gör något åt det.

Så kom Jesus och det första han säger till Tomas är att han får sticka sina fingrar i Jesu sår. Det märkliga är att det inte verkar som om Tomas verkligen gör det fastän han får, fastän att det var det han trodde att han längtade efter. Varför passar han inte på, det hade nog jag gjort – eller... Eller hade jag det?

Det märkliga är att när man möter Jesus så mister alla de där andra kraven och önskingarna sin mening. När man möter Jesus, om det så är i nattvarden eller i Guds ord – eller hur det nu än går till, så blir allt annat ointressant. Ett sådant möte blev det för mig så tydligt i hur det fungerar när Jesus kommer nära; Jag var ganska nykristen – det fanns en del frågor jag kämpade med – jag visste inte om jag vågade tro eller inte – jag visste inte vilka bevis jag skulle kräva. Jag

hade i mitt inre fört en lång lista på saker jag skulle ha svar på innan jag skulle våga tro och kalla mig kristen. Jag befann mig vid ett tillfälle vid nattvardsbordet och i väntan på gåvorna så bad jag om att Gud skulle bevisa att Jesus var den som han sade att han var. Så fick jag brödet i min hand. Det enda jag mindes var att jag fylldes av en visshet – en stilla viskning – som sade bara detta enkla: *Det är sant!* Inga bevis, inga stormade tecken – ingenting utom vissheten om att det var sant.

Jag vet inte, men jag gissar, att det var på samma sätt med Tomas den där dagen då Jesus stod framför honom – Tomas behövde inget annat än Jesu närvaro för att veta det han behövde veta. Trons liv är inte en konsekvens av en överbevisad hjärna – tron är konsekvensen av ett möte, av ett berört hjärta.

Så tänker jag på killen som jag inledde predikan med. Han som brann och ville brinna ännu mer för Jesus. Jag gissar att han kommer att få en del tårar i livet – de flesta av oss får det då och då. Han kommer att komma till sin egen styrkas återvändsgränd – de flesta av oss gör det. Då hoppas jag att det finns visa kristna runt honom som kan hjälpa honom att hitta tillbaka till mötet med Jesus som förvandlar hjärtan. Det är ju där allting egentligen börjar. Det är om detta möte som vi är kallade att vittna – det är ju detta möte som förvandlat oss och fått oss att förstå att Guds rike inte handlar om vad vi gör utan vad Jesus gjort med oss. Detta möte kan vi inte pressa fram – och skall inte pressa fram. Tomas fick vänta på att se att det han ville tro verkligen var sant. Under tiden fanns han i de heligas krets – de stödde honom, uppmuntrade honom – och delade glädjen när mötet sedan verkligen ägde rum.

Jag blir mer och mer övertygad om att vara ett påskens vittne, som temat för dagen är, är att vänta in mötet, att skapa en stödjande och fungerade gemenskap där mötet kan ske och där vi tillsammans kan leva. När Jesus väl kommer så kan evangeliet inte stoppas. Då sker det som skall ske. Tomas for enligt traditionen bl.a. till Indien och blev Indiens missionär – de andra lärjungarna for till andra delar av världen – och evangeliet förkunnades så kraftigt att vi får höra det än i dag.

Men allt började i mötet med Kristus – mötet som ägde rum först sedan all lärjungarnas egen kraft var tömd, först sedan de konfronterats med sin egen svaghet och otro – då stod Jesus mitt ibland dem och förkunnade: ”Frid åt er alla!